

Stalaktiitit ja stalagmiitit

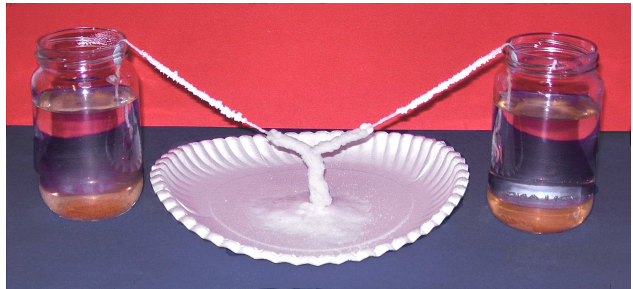
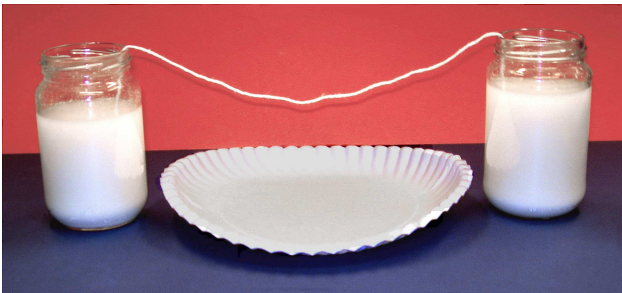
Lähde: Anke Keske. 2004. Die beste Experimente für Kinder.

Mitä tarvitaan:

- 2 puolen litran lasipurkkia
- suolaa
- lusikka
- 35 cm pituinen pala puuvilla- tai villalankaa
- kuumaa vettä
- lautanen (tai kertakäyttölautanen tms. astia)
- 2 klemmariä

Miten tehdään:

1. Kaada molempiin purkkeihin kuuma vettä ja liuota siihen suolaa, kunnes sitä ei enää liukene.
2. Laita purkit lämpimään paikkaan, esim. ikkunalaudalle siten, että lautanen mahtuu niiden väliin.
3. Kiinnitä klemmarit narun päihin. Upota narun päät purkkeihin niin, että narun keskikohta jää lautasen kohdalle. Voit tehdä vielä keskikohtaan pienen silmukan jouduttaakseen stalaktiitin muodostumista.
4. Anna narun olla paikoillaan 2-3 päivää. Mitä havaitset?

Mikä on tehtävän idea:

Vesi imeytyy lankaan ja vie mukanaan myös suolaa. Lopulta vesi haihtuu langasta, mutta suolakiteet jäävät näkyville. Stalaktiittia eli tippukiveä muodostuu kalkkikiviluolissa samalla tavalla. Luolissa on kalsiittimineraalia, joka suolan tavoin liukenee veteen. Stalaktiitit syntyvät, kun luolan katosta tippuu hitaasti kalsiittia sisältävää vettä. Vesi haihtuu, mutta kalsiitti jää jäljelle. Osa vedestä tippuu luolan pohjalle ja haihtuu vasta siellä, jolloin myös pohjalle kerääntyy mineraalia. Pohjalle syntyvää muodostelmaa kutsutaan stalagmiitiksi. Usein stalaktiitit ja stalagmiitit sijaitsevat kohdakkain ja kasvavat toisiaan kohti, kunnes niistä muodostuu yhtenäinen pylvä.

